

PS-Pi.431.3.2014.1

Pan

Marek Madej

Burmistrz Miasta i Gminy Wysoka

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 16 w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. Z 2013 r., poz. 885) oraz § 13 Porozumienia zawartego 21 stycznia 2013 r. pomiędzy Wojewodą Wielkopolskim a Gminą Wysoka w dniach od 12 do 20 marca 2014 r. została przeprowadzona w Urzędzie Miasta i Gminy Wysoka kontrola w zakresie wykorzystania i rozliczenia dotacji na realizację programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wynikającego z Porozumienia zawartego 21 stycznia 2013 r. pomiędzy Wojewodą Wielkopolskim a Gminą Wysoka na podstawie art. 14 ust. 4 ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm.). W związku z powyższym, na podstawie art. 47 *ustawy o kontroli w administracji rządowej*, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Czynności kontrolne przeprowadziła, na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego nr KN-II.0030.114.2014.1 z 3 marca 2014 r., Iwona Palicka starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu. Jednostka kontrolowana została poinformowana o przedmiotowej kontroli pismem nr PS-Pi.431.3.2014.1 z 3 marca 2014 r.

Celem kontroli była ocena jednostki kontrolowanej w aspekcie wywiązywania się z zawartego z Wojewodą Wielkopolskim Porozumienia, prawidłowości realizacji programu wieloletniego „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*”, prawidłowości wykorzystania

otrzymanej dotacji, prawidłowości rozliczenia się z przyznanymi środkami, a także zbadanie rzetelności kwartalnych informacji o realizacji Programu w gminie.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych sześciu nieprawidłowości i dwóch uchybień, funkcjonowanie jednostki kontrolowanej w obszarze określonym celami kontroli.

W wyniku kontroli ustalono, co następuje:

21 stycznia 2013 r. Wojewoda Wielkopolski, reprezentowany przez Marię Krupecką – Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, zawarł Porozumienie z Gminą Wysoka, reprezentowaną przez Marka Madeja – Burmistrza Miasta i Gminy Wysoka, w sprawie realizacji w 2013 r. programu wieloletniego pod nazwą „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*”. Do ww. Porozumienia zawarto jeden aneks. Kwota dotacji celowej dla Gminy Wysoka na realizację Programu w 2013 r. wyniosła 61 830,00 zł. W ramach przyznanej dotacji nie wyodrębniono kwot przeznaczonych na utworzenie nowego lub doposażenie istniejącego punktu przygotowywania lub wydawania posiłków oraz dowóz posiłków. Stwierdzono, że kwotę przedmiotowej dotacji wprowadzono do budżetu Gminy Wysoka.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*, pomoc państwa w przedmiotowym zakresie może być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 182). W art. 5 ust. 2 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”* wskazano, iż rada gminy może podjąć uchwałę o podwyższeniu kryterium dochodowego, o którym mowa w ust. 1. Ponadto, zgodnie z art. 6 cytowanej ustawy, pomoc w formie posiłku może być przyznana odpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekracza kryterium, o którym mowa w art. 5. Stwierdzono, że Gmina Wysoka w 2013 r. nie skorzystała z możliwości zwiększenia kręgu odbiorców pomocy w zakresie dożywiania poprzez podjęcie uchwały podwyższającej kryterium dochodowe przy przyznawaniu tej pomocy oraz uchwały w zakresie udzielania odpłatnej pomocy w formie posiłku.

Jednostką realizującą Program na terenie Gminy Wysoka był Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wysokiej, zwany dalej „MGOPS”.

Obowiązujące przepisy dopuszczają możliwość udzielania w ramach Programu trzech form pomocy, tj. posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz pomocy w formie świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Stwierdzono, że w 2013 r. w Gminie Wysoka udzielano pomocy w dwóch formach:

 H w formie posiłku,

 H w formie zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności.

Kontrola wykazała, że poziom świadczeń w formie zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności w Gminie Wysoka wyniósł 31,79 %, co sprzyjało realizacji celów ustawowych Programu.

Analiza decyzji administracyjnych wraz z dokumentacją stanowiącą podstawę ich wydania, związanych z przyznawaniem pomocy w formie posiłków wykazała, że przedmiotowa pomoc przyznawana była osobom, o których mowa w art. 3 ust. 1 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*. Osoby otrzymujące przedmiotową pomoc spełniały wymagane przepisami kryterium dochodowe. Poddane badaniu decyzje administracyjne przyznające pomoc w formie posiłku zawierają, wymieniony w art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 267.), katalog elementów oraz zostały wydane przez osobę upoważnioną.

Decyzje przekazano osobom i rodzinom, którym przyznano świadczenie w formie posiłku zgodnie z art. 109 § 1 *ustawy Kodeks postępowania administracyjnego*, w myśl którego decyzje doręcza się stronom na piśmie lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Stwierdzono, że w 5 przypadkach na 36 zbadanych udzielono posiłków przed wydaniem decyzji administracyjnych.

Ustalono, że pomocy w formie posiłku udzielano ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego, w celu zapewnienia zdrowego żywienia.

W 2013 r. na terenie Gminy Wysoka Program realizowany był przez 5 placówek, które korzystały z 4 punktów żywieniowych znajdujących się w 4 szkołach. Uczniowie Szkoły Podstawowej w Wysokiej oraz Gimnazjum w Wysokiej otrzymywali jedno danie gorące przygotowywane przez pracowników Szkoły Podstawowej w Wysokiej, posiłki wydawano w stołówce tejże szkoły. Uczniom pozostałych 3 szkół podstawowych wydawano kanapki przygotowywane również przez pracowników Szkoły Podstawowej w Wysokiej. Ponadto

szkoła ta przygotowywała również posiłki (dwa pełne posiłki gorące) dla osób dorosłych objętych Programem.

W trakcie czynności kontrolnych, 17 marca 2014 r., dokonano oględzin stołówki znajdującej się w Szkole Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Wysokiej, mieszczącej się przy ul. Szkolnej 4, w celu ustalenia warunków, w jakich uczniowie spożywają posiłki w ramach Programu. W trakcie oględzin Dyrektor Szkoły Podstawowej w Wysokiej przedłożył kontrolującej „Protokół kontroli sanitarnej” nr ” nr ON-HŻ-466/4-282/13, sporządzony 22 marca 2013 r. przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile. Analiza „Arkusza oceny stanu sanitarnego zakładu żywienia zbiorowego”, tj. Szkoły Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Wysokiej, wykazała, że jest on zgodny z wymaganiami.

W okresie objętym kontrolą Szkoła Podstawowa w Wysokiej uczestniczyła w jednym programie mającym na celu popularyzację zdrowego stylu żywienia - „Dopłata do spożycia mleka i przetworów mlecznych w placówkach oświatowych”.

Ponadto nauczyciele Szkoły Podstawowej w Wysokiej w 2013 r. realizowali założenia programu profilaktycznego „Promowanie zdrowego trybu życia oraz zachowania i zasad bezpieczeństwa podczas zabaw”.

Założenia ww. programów są zgodne z celem Programu „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*”, jakim jest upowszechnianie zdrowego stylu żywienia.

Dzieciom spożywającym posiłki w szkole zapewniono jednakowe posiłki pod względem ilościowym i jakościowym. W 2013 r. nie prowadzono badań pod względem jakości posiłków wydawanych w ramach Programu.

Na mocy art. 6a *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko korzystające z zajęć w ramach rocznego przygotowania przedszkolnego w szkole lub przedszkolu wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola udziela pomocy w formie posiłku, informując jednocześnie ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka o udzieleniu pomocy. Powyższa pomoc, nie wymaga ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania przez ośrodek pomocy społecznej decyzji administracyjnej, a liczba dzieci i uczniów, którym udzielono tego rodzaju pomocy nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych ogółem w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w danym miesiącu na podstawie wydanych decyzji administracyjnych. Ustalono, że Gmina Wysoka w 2013 r. udzielała pomocy na zasadach określonych w art. 6a *ustawy*

o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, a liczba dzieci i uczniów, którym udzielono posiłków na zasadach określonych w art. 6a ustawy nie przekroczyła 20 % liczby uczniów i dzieci dożywianych ogółem w szkołach i przedszkolach na terenie Gminy Wysoka w poszczególnych miesiącach 2013 r. na podstawie wydanych decyzji administracyjnych.

Analiza decyzji administracyjnych związanych z przyznawaniem pomocy w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności wykazała, że pomoc w tej formie przyznawana była osobom, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Osoby otrzymujące przedmiotową pomoc spełniały wymagane przepisami kryterium dochodowe.

Decyzje przekazano osobom i rodzinom, którym przyznano świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności zgodnie z art. 109 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.

Ustalono, że decyzje administracyjne przyznające świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności zawierają katalog wymaganych elementów, określonych w art. 107 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego oraz zostały wydane przez osobę upoważnioną.

Zgodnie z § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006 r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 25 poz. 186 ze zm.) pomoc w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności, a także pomoc w formie świadczenia rzeczowego, winna być przyznawana w przypadku braku możliwości zapewnienia posiłku lub gdy przyznanie pomocy w formie posiłku byłoby nieuzasadnione z uwagi na sytuację osobistą lub rodzinną. Kontrola wykazała, że w zbadanych przypadkach istniały przesłanki uzasadniające przyznanie pomocy w formie zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności, co nie zostało jednak konkretnie sformułowane w wywiadach środowiskowych. Ponadto w podstawach prawnych wszystkich skontrolowanych decyzji przyznających pomoc w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności powoływano rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006 r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” bez wskazania jego poszczególnych jednostek redakcyjnych.

Świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności przyznawano i wypłacano za okres wskazany w art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

Wysokość przyznanych przez MGOPS w 2013 r. świadczeń pieniężnych dla jednej osoby lub rodziny mieściła się w przedziale od 180,00 zł do 720,00 zł miesięcznie.

We wszystkich ww. przypadkach wysokość przyznanych świadczeń ustalano w następujący sposób: 3,00 zł (dzienny koszt jednego posiłku ciepłego wydawanego przez Szkołę Podstawową w Wysokiej) x ilość dni w miesiącu x ilość członków w rodzinie. Kontrola wykazała, że realizacja świadczeń była zgodna z indywidualnymi decyzjami administracyjnymi przyznającymi pomoc w ramach Programu.

Stwierdzono, że w 2013 r. w okresie letniej przerwy w nauce Gmina Wysoka nie udzielała pomocy w formie posiłków z uwagi na fakt, iż w tym czasie placówki oświatowe prowadzące dożywianie były nieczynne. Program realizowano wypłacając świadczenia pieniężne w postaci zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności. W okresie tym wydano 12 decyzji przyznających ww. pomoc obejmując w ten sposób pomocą 66 osób (w lipcu – 5 osób, w sierpniu – 61 osób). Trudno jednak uznać powyższe działanie za wystarczające, bowiem w pozostałych miesiącach roku pomocy udzielono około 215 osobom (w tym w formie posiłku 185 osobom).

Kontrola ksiąg rachunkowych MGOPS wykazała, że MGOPS wydatkował środki własne gminy na realizację Programu w 2013 r. w kwocie 45 763,71 zł. Środki własne przeznaczono na zakup posiłków oraz wypłatę zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności.

Na mocy porozumienia z dnia 2 stycznia 2012 r. obsługa finansowo-księgową MGOPS prowadzona jest przez Urząd Miasta i Gminy Wysoka. Stwierdzono, że w 2013 r. nie prowadzono, stosownie do wymagań zawartych w § 6 Porozumienia z 21 stycznia 2013 r. oraz art. 152 ust. 1 *ustawy o finansach publicznych*, wyodrębnionej ewidencji księgowej MGOPS w zakresie wydatkowania środków z dotacji.

Skontrolowane dowody księgowe posiadają cechy określone w art. 21 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 330) oraz zostały zaakceptowane i zadekretowane w wymaganej formie.

Wydatki ujęto w ewidencji księgowej MGOPS zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 ze zm.) oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38 poz. 207).

Gmina Wysoka na realizację Programu w 2013 r. wydatkowała otrzymaną od Wojewody Wielkopolskiego dotację w wysokości 61 830,00 zł. Środki z dotacji wydatkowano na: na zakup posiłków oraz wypłatę zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności. Zgodnie z Porozumieniem z 21 stycznia 2013 r., Gmina Wysoka zobowiązała się zabezpieczyć środki własne przeznaczone na realizację Programu w 2013 r. w wysokości nie mniejszej niż 40 % całkowitego kosztu realizacji zadania. Stwierdzono, że w Gminie Wysoka w 2013 r. faktycznie wykonane wydatki dotyczące realizacji Programu „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*” wyniosły 107 593,71 zł, w tym:

 H 61 830,00 zł – dotacja z budżetu Wojewody Wielkopolskiego;

 H 45 763,71 zł środki własne gminy, co stanowi **42,53 %** zrealizowanych wydatków.

Kontrola dokumentów wykazała, że w 2013 r. w związku z realizacją Programu „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*” nie prowadzono postępowań o udzielenie zamówień publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 907 ze zm.).

Na podstawie art. 150 pkt 4 *ustawy o finansach publicznych* Wojewoda Wielkopolski określił w § 10 Porozumienia zawartego 21 stycznia 2013 r. termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji. Ustalono, że Gmina Wysoka nie złożyła terminowo rozliczenia dotacji udzielonej w 2013 r. na realizację Programu „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*”. Dane wykazane w rozliczeniu były zgodne z ewidencją księgową MGOPS.

Na podstawie § 11 ust. 1 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”* Burmistrz Miasta i Gminy Wysoka był zobowiązany do przekazywania Wojewodzie Wielkopolskiemu kwartalnych informacji o realizacji Programu w gminie. Ustalono, że informacje o realizacji Programu za okres I - VI 2013 r., I –I X 2013 r. oraz za okres I - XII 2013 r. przekazano Wojewodzie Wielkopolskiemu z zachowaniem terminów określonych w § 11 ust. 1 i 2 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*, natomiast sprawozdanie za I kwartał 2013 r. wysłano pocztą 22 kwietnia 2013r., tj. 7 dni po terminie. Szczegółowej kontroli poddano informacje przedstawione w sprawozdaniu z realizacji Programu za okres I – XII 2013 r. oraz w jego korekcie sporządzonej w trakcie kontroli. Stwierdzono, że ww. sprawozdanie zawiera katalog danych wymienionych w § 11 ust. 3 cytowanego rozporządzenia. Jednakże w Dziale I sprawozdania *Informacje ogółem* wykazano niepoprawne informacje w zakresie *Liczby punktów żywieniowych ogółem* oraz *Liczby placówek prowadzących dożywianie*.

Na mocy art. 8 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”* Program jest realizowany w gminach, a koordynatorem Programu w gminie jest wójt (burmistrz, prezydent miasta), natomiast art. 3 pkt 3 powołanej ustawy stanowi, iż w ramach Programu winny być realizowane działania dotyczące utworzenia systemu ciągłego monitorowania skuteczności działań realizowanych w ramach Programu. Kontrola wykazała, że Burmistrz Miasta i Gminy Wysoka podjął w powyższym zakresie następujące działania:

- H brał udział w Komisji Oświaty, Kultury, Spraw Socjalnych i Porządku Publicznego, na której omawiano kwestię doposażenia stołówki szkolnej oraz ilości spożywanych posiłków i możliwości jakie posiada Gmina Wysoka w celu zwiększenia lub polepszenia usług,
- H zaakceptował zakup do stołówki szkolnej zastawy stołowej i lody chłodniczej,
- H analizował i akceptował sprawozdania z realizacji Programu,
- H spotkał się z dyrektorami szkół znajdujących się na terenie Gminy Wysoka, podczas tej narady dyskutowano na temat realizacji Programu,
- H zlecił kontrolę wewnętrzną stołówki szkolnej Szkoły Podstawowej w Wysokiej mającą na celu zapoznanie się ze sposobem wydawania posiłków, z zasadami panującymi na stołówce, skontrolowanie ilości dzieci dożywianych w dniu kontroli,
- H analizował kwestie finansowania Programu oraz pojawiające się problemy związane z jego realizacją.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W 5 przypadkach na 36 zbadanych udzielono posiłków przed wydaniem decyzji administracyjnych.
2. W 2013 r. Gmina Wysoka nie realizowała Programu w okresie letniej przerwy w nauce.
3. Nie prowadzono wyodrębnionej ewidencji księgowej MGOPS w zakresie wydatkowania środków z dotacji z budżetu państwa.
4. Rozliczenie dotacji udzielonej w 2013 r. na realizację Programu *„Pomoc państwa w zakresie dożywiania”* złożone zostało po terminie.
5. Przekroczenie terminu przekazania Wojewodzie Wielkopolskiemu papierowej wersji sprawozdania o realizacji Programu za I kwartał 2013 r.

6. W sprawozdaniu z realizacji Programu za okres I – XII 2013 r. wykazano niepoprawne dane.

Ad 1.

W 5 przypadkach na 36 zbadanych (poz. 3, 4, 6, 7, 21 „Zestawienia skontrolowanych decyzji administracyjnych wydanych w 2013 r. przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wysokiej w związku z udzielaniem pomocy w formie posiłku”) przyznano posiłki przed wydaniem decyzji administracyjnych. Z wyjaśnień Kierownika MGOPS wynika, iż cyt. „(...) Ze względu na duży natłok prac administracyjnych oraz zwiększoną liczbą wywiadów środowiskowych, które należy przeprowadzić przed wydaniem decyzji OPS nie wystawił decyzji wszystkim odbiorcom pomocy, mimo tego podjęto decyzję, że dzieci mogą być dożywiane”.

Ad. 2

Stwierdzono, że w 2013 r. w okresie letniej przerwy w nauce Gmina Wysoka nie udzielała pomocy w formie posiłków z uwagi na fakt, iż w tym czasie placówki oświatowe prowadzące dożywianie były nieczynne. Program realizowano wypłacając świadczenia pieniężne w postaci zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności. W okresie tym wydano 12 decyzji przyznających ww. pomoc obejmując w ten sposób pomocą 66 osób (w lipcu – 5 osób, w sierpniu – 61 osób). Trudno jednak uznać powyższe działanie za wystarczające, bowiem w pozostałych miesiącach roku pomocy udzielono około 215 osobom (w tym w formie posiłku 185 osobom).

Z wyjaśnień Kierownika MGOPS wynika cyt. „(...) W okresie przede wszystkim wakacji letnich rodziny pracują dorywczo w sadach, w gospodarstwach warzywniczych, których jest bardzo dużo w okolicy. Spora liczba osób znajduje także zatrudnienie w firmach budowlanych. Ze względu na osiąganą w tym okresie dochody klienci pomocy społecznej w tym okresie nie czują potrzeby korzystania z pomocy OPS i starają się gospodarować w ramach swoich środków finansowych.

W okresie tym znacznie spada także liczba osób korzystających z zasiłków celowych, zasiłków okresowych”.

Na skutek opisanej nieprawidłowości wystąpiły długie przerwy w realizacji Programu, co nie sprzyjało długofalowemu działaniu w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczanie zjawiska niedożywienia.

Ad. 3

Urząd Miasta i Gminy Wysoka zajmujący się, w związku z podpisanym 2 stycznia 2012 r. porozumieniem, obsługą finansowo-księgową MGOPS, nie prowadził wyodrębnionej ewidencji księgowej w zakresie wydatkowania środków z dotacji z budżetu państwa na realizację Programu. Wydatki sfinansowane z dotacji ewidencjonowano łącznie z wydatkami dokonywanymi ze środków własnych gminy na realizację Programu na koncie 130-852-85295-3110-0000, co było niezgodne z § 6 Porozumienia zawartego 21 stycznia 2013 r. pomiędzy Wojewodą Wielkopolskim a Gminą Wysoka oraz art. 152 ust. 1 *ustawy o finansach publicznych*. Przyczyną nieprawidłowości było błędne przekonanie pracowników Urzędu Miasta i Gminy Wysoka, iż ponoszenie wydatków na realizację zadania własnego jakim jest realizacja programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” nie wymaga prowadzenia wyodrębnionej ewidencji dla środków dotacji z budżetu państwa i środków własnych gminy. W konsekwencji, księgi rachunkowe MGOPS nie odzwierciedlają rzeczywistych kwot wydatków na realizację Programu z uwzględnieniem źródła ich finansowania.

Ad. 4

W § 10 Porozumienia zawartego 21 stycznia 2013 r. pomiędzy Wojewodą Wielkopolskim a Gminą Wysoka wskazano, że rozliczenie dotacji winno nastąpić do 15 stycznia 2014 r. MGOPS rozliczenie udzielonej dotacji przekazał Wojewodzie Wielkopolskiemu 6 marca 2014r., tj. 50 dni po terminie. Przyczyną nieprawidłowości było przeoczenie pracownika MGOPS.

Ad. 5

Analiza „Pocztowych ksiąg nadawczych” prowadzonych przez MGOPS w 2013 r. wykazała, że sprawozdanie za I kwartał 2013 r. przekazano za pośrednictwem poczty 22 kwietnia 2013 r., tj. 7 dni po terminie. Faktem jest, iż sprawozdanie to zostało wysłane w formie elektronicznej 15 kwietnia 2013 r. jednakże z powodu zawartych w nim błędów, o czym kierownik MGOPS został poinformowany w tym samym dniu przez pracownika WUW w Poznaniu, wysłanie wersji papierowej nastąpiło w terminie późniejszym, tj. po usunięciu błędów.

Ad. 6

Porównanie danych wykazanych w sprawozdaniu z realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” za I-XII 2013 r. oraz w korekcie ww. sprawozdania z dokumentacją wykazało, że w Dziale I sprawozdania *Informacje ogółem* wskazano niepoprawne informacje w wierszach:

³⁵/₁₇ *Liczba punktów żywieniowych ogółem*: jest 3, kontrola wykazała, że było 4;

z tego:

- *inne (np. pomieszczenia do przygotowywania kanapek, mleka lub wydawania posiłków)*: jest 0, kontrola wykazała, że było 3;

³⁵/₁₇ *Liczba placówek prowadzących dożywianie*: jest 1, kontrola wykazała, że było 5;

z tego:

- *szkoły*: jest 1, kontrola wykazała że było 5.

Z wyjaśnień złożonych przez Kierownika MGOPS wynika, że cyt. „ Błędy w sprawozdaniu o dożywianiu w części dotyczącej placówek i punktów żywieniowych związane są z błędną interpretacją objaśnień do sprawozdania. Stanowi to pomyłkę kierownika MGOPS Wysoka”.

Na skutek opisanej nieprawidłowości niemożliwe było sporządzenie rzetelnego sprawozdania z realizacji Programu dla całego województwa wielkopolskiego.

Ponadto, w wyniku kontroli stwierdzono dwa uchybienia polegające na:

1. we wszystkich zbadanych decyzjach administracyjnych przyznających, w ramach Programu, pomoc w formie zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności wśród powołanych podstaw prawnych wskazywano *rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie realizacji programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania* bez wskazania jego poszczególnych jednostek redakcyjnych;
2. we wszystkich zbadanych przypadkach w wywiadach środowiskowych nie zostały konkretnie sformułowane przesłanki uzasadniające udzielanie, w ramach Programu, pomocy w formie zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności. Analiza przedmiotowej dokumentacji wykazała, że głównymi przesłankami udzielania pomocy w formie świadczeń pieniężnych były:

³⁵/₁₇ Gmina Wysoka nie posiada odpowiedniej bazy żywieniowej do wydawania posiłków osobom dorosłym zamieszkałym na wsiach,

³⁵₁₇ w kilku przypadkach pomocy udzielono osobom chorym wymagającym specjalistycznej diety,

³⁵₁₇ w kilku przypadkach pomoc w tej formie uzasadniona była inną sytuacją rodzinną.

Stan faktyczny został utrwalony w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym oraz dołączonych do projektu wystąpienia pokontrolnego załącznikach:

- Ħ Oświadczenie z 12 marca 2014 r. złożone przez Burmistrza Miasta i Gminy Wysoka.
- Ħ Oświadczenie z 12 marca 2014 r. złożone przez Burmistrza Miasta i Gminy Wysoka.
- Ħ Lista sprawdzająca realizację programu „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*”.
- Ħ Lista sprawdzająca kwartalne informacje o realizacji programu „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*”.
- Ħ Protokół oględzin z 17 marca 2014 r.
- Ħ Lista sprawdzająca finansową realizację programu „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*”.
- Ħ Lista sprawdzająca prawidłowość udzielania świadczeń w ramach programu „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*”.

Biorąc pod uwagę powyższe oceny i uwagi, wnoszę o:

1. Udzielanie świadczeń w postaci posiłku wyłącznie na podstawie obowiązujących decyzji administracyjnych przyznających przedmiotową pomoc zgodnie z art. 106 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
2. Prowadzenie przez MGOPS wyodrębnionej ewidencji wykorzystania środków z dotacji na realizację Programu, stosownie do zapisów art. 152 ust. 1 *ustawy o finansach publicznych*.
3. Składanie rozliczenia udzielonej na realizację Programu dotacji w terminie określonym w zawartej z Wojewodą Wielkopolskim umowie, w związku z art. 150 ust 4 *ustawy o finansach publicznych*.

Biorąc pod uwagę fakt, iż z dniem 1 stycznia 2014 r. przestały obowiązywać przepisy ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*” oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006 r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*”

z uwagi na nieusuwalny charakter tych nieprawidłowości odstępuje się od wydania zaleceń w związku z nieprawidłowościami opisanymi pod poz. 2, 5 i 6 oraz uchybieniami opisanymi pod poz. 1-2.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Z up. Wojewody Wielkopolskiego
Przemysław Pacia
Wicewojewoda Wielkopolski